

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petil-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirani. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Posl. dr. Gregorčič o položaju.

V svojem in v imeni svojega tovariša grofa Alfreda Coroninija je posl. dr. A. Gregorčič na obč. zboru pol. društva „Sloga“ v Gorici govoril o političnem položaju in mej drugim rekel:

„Misel, da bi se združili vsi jugoslovanski državni poslanci v jeden klub, je stara in skupna vsem zastopnikom slovenskega in hrvaškega naroda v državnem zboru. Žal, da do zdaj ni še prišlo do tega in da ni še zanesljivih znamenj, da bi se to v kratkem zgodilo. A četudi smo zastopniki slovensko-hrvaškega naroda ločeni v nič manj kot tri skupine v državnem zboru, smo vendar mej seboj, posebno v zadnjih časih, v dobrih odnosih ter pomagamo drug drugemu, kolikor in kjer moremo. Drznili bi se celo reči, da v nekotnih pogledih se mi zdi skoro bolje, da smo ločeni, nego da bi bili združeni v prikimovanju k vsemu, kar visoka vlada želi.“

„Kar zadeva posebe mojega gospoda tovariša grofa Coroninija in mene, je slavnemu zboru znano, da pripadava malemu slovensko-hrvaškemu klubu, ki se je za časa, ko se je porajala nekdanja koalicija, ločil od kluba konservativcev, ker program koalicijske vlade po sebi je bil tak, da se nama je zdel nesprejemljiv, in da sva smela pričakovati za njegove veljave pravice slovenskemu narodu le toliko, v kolikor se ta program ni izvrševal, ali v kolikor se je delalo naravnost ali po ovinkih proti njemu. Radi tega nisva stopila v vrsto vladinih strank, marveč sva si ohranila proste roke v imenovanem klubu.“

„Skušnja naju je učila, da najino postopanje ni bilo napačno; kajti ako se hoče govoriti o katerih uspehih za goriške Slovence, smeja reči, da jih pripada več dobi proste roke, nego dobi verne udanosti do visoke vlade. Zadeva naših porotnih sodnij je sploh znana; letos se je prvič prigodilo, da so bili sprejeti Slovenci v obilnem številu mej porotnike in da se je vršila sodnijska obravnava pred porotniki v slovenskem jeziku.“

Prošnja za slovensko ljudsko šolo v Gorici je bila ugodno rešena pri visokem ministerstvu in pri upravnem sodišču, dasi so naju šteli za nekaka opozicionalca. Tudi v gmotnem oziru pridobila je dežela podpore, kakoršnim ni bila vajena, dokler sva podpirala Taafejevo vladu. Vipavska železnica je skoro zagotovljena in izredna podpora cestam v deželi poskočila je od 25.000 gld. na 96.500 gld., redni donesek za vzdrževanje iz popraviljanje cest pa od 105.300 na 110.300 gld. Videti je torej, da ljudski zastopnik more kaj doseči, ako zagovarja pravično stvar, četudi ne stopica vedno in povsod po vladni želji.“

„Izpregovoriti mi je še nekoliko o novi vladi in o njeni izjavi v državnozborni seji dne 22. oktobra. Reči moram, da ta izjava je naredila na zbornico, in posebe na jugoslovanske zastopnike dober utis. Ministerski predsednik grof Badeni se je predstavil kot mož, ki ima trdno voljo in potrebno moč. Ni mu za to, da bi se kolikor mogoče dolgo držal ministerskega stola, marveč, da bi kolikor mogoče veliko dobrega in trajnega storil za avstrijsko cesarstvo. Nekak svež duh ter zaupanje v svojo moč in v boljšo prihodnost naše države veje iz njegovega govora. Nič ni omenil o tem, da hoče ohraniti stare krivice, marveč, da hoče pospeševati razvoj avstrijske države v avstrijskem duhu ter na podlagi državnih temeljnih zakonov. Zadnji čas je, da avstrijske vlade popustijo obrambo

jalovega liberalizma ter da začno delati z navdušenostjo za avstrijsko misel ravnopravnosti in pravice.“

„Novo ministerstvo je složno v svojih namelih in v potih, po katerih bo hodilo; to mu jamči moč, uspehe in dolgotrajno življenje. V tem se razločuje od marsikateri prejšnje vlade, ko je jeden minister podiral, kar je drugi zidal, jeden grajal, kar je drugi hvalil. Močen utis je naredil na zbornico ministrov izrek, da vlada hoče voditi in ne vojena biti. V državnem zboru, v katerem vlada mogočna večina, bi te besede vzbudile in razburile duhove; ali pri nas je potrebno, da vzame poštena vlada vajete v roke, ker nobena stranka ni toliko močna, da bi mogla iz sebe kaj prida predlagati in v veljavo spraviti. Zato treba, da vzame vlada inicijativo v roke, ako hoče, da se kaj stori, ker njej je najlažje dobiti potrebno večino za pametne predloge.“

„Nevšečno dirnola je na mnoge strani ministrova izjava o nemški omiki in o nekaki prednosti, ki bi jej pristojala. Dokler je govor o omiki na sebi, jej vsakdo rad prizna, kar jej tiče; ali ako hoče vlada pod pretvezo nemške omike delati propagando za nemški jezik pri nenemških narodih, tedaj naleti na odpor, kateremu se ne bo mogla lahko ustavljati, kajti državni temeljni zakon avstrijski je proglasil ravnopravnost vseh deželnih jezikov brez vsakatega pridržka. Slovenski poslanci v klubu konservativcev so se izpodtikali nad tem ministrovim izrekom, kakor listi pripovedujejo, ter so izrazili svojo bojazen v klubovi seji. Klubov načelnik, kateri ima priliko, da pozna bliže vladino mišljenje in strmljenje, jih je potolažil, rekoč, da tiste besede nimajo sovražnega pomena nasproti nemškemu narodu.“

„Na vse strani je naredilo dober utis ministrovo zagotovilo, da vlada hoče biti pravična ter da se hoče ravnati po geslu, ki je zapisano na urodu v cesarsko hišo, da namreč pravica je temelj kraljestvom. To zahtevamo in to pričakujemo; ako nam vlada to dá, ako nam bo pravična v vseh rečeh, v duševnem in gmotnem oziru, tedaj bomo z njo zadovoljni. Kar zadeva gmotno stran, izjavil je minister, da bo vlada pospeševala napredek v boljših deželah ter da bo podpirala šibkejše, ne le na severu, ampak tudi na jugu. S to njegovo izjavo se popolnoma ujemamo in le želimo, da bi se tudi uresničila.“

„Minister je omenil tudi narodne zahteve in potrebe ter obečal, da jih bo mirno, dobrohotno in natančno razmotrival, ko bodo opravičene, primerne razvoju dotičnega naroda ter izvršljive z ozirom na gospodarski položaj in na državno gmotno stanje. Želeli bi le, da bi se te besede izvrševale v nam prijaznem smislu.“

„Program nove vlade sam na sebi in kakor ga slovenski in hrvaški poslanci umemo, je lep in vzbuja v nas zaupanje v vladu in upanje na boljše čase; vendar pa moramo počakati, da bomo videli, ali umeva tudi vlada svoj program tako, kakor mi, in ali ga bo v dejanju izvrševala. Zato moramo biti previdni in se ne smemo preveč udati zaupljivosti, brezbriznosti ali sladkim nadam, ki nas lahko prevarajo. Počakajmo, da bomo videli dejanja, in tedaj se odločimo. Mej tem pa ohranimo si proste roke.“

V Ljubljani, 4. novembra.

Konservativni klub in Badeni. Konservativci se že pripravljajo za slučaj, ako bi grof Badeni ne priporočal v potrjenje dra. Luegerja za dunajskega župana. „Grazer Volksblatt“ je že objavil

članek, v katerem daje razumeti, da ne pripisujejo posebne važnosti temu, kdo bode dunajski župan. V tem članku se naravnost naglašja, da konservativci ne žele se dati voditi od krščanskih socijalistov, kajti kmetske koristi so povse drugačne, kakor koristi dunajskega mesta. „Linzer Volksblatt“ pa prinaša Ebenhochovo pismo z Dunaja, v katerem se pravi, da so res baron Dipauli, Ebenhoch in baron Morsey bili pri Badeniju zaradi potrjenja dra. Luegerja dunajskim županom, da pa konservativni klub ni nič pretil, ni za to še imel povoda. To pojasnjenje ne more imeti drugega povoda, kakor omogočiti konservativnemu klubu ostati v vladni stranki. Posebno dr. Ebenhoch ne misli iti v opozicijo. S tem na ni rečeno, da bi nekateri konservativci, recimo, baron Dipauli, ne izstopili iz konservativnega kluba. Dipauliju ne ugaja prav vodstvo grofa Hohenwarta, kajti bil bi rad sam vodja.

Potrditve dunajskega župana je postalo jako važno politično vprašanje. Liberalni časopisi so seveda skoro vsi proti potrditvi tega moža, ker s tem bi se priznala zakonitost vsem sredstvom, s katerimi so zmagali protisemitje na Dunaju. To vprašanje je postalo posebno važno, od kar se je konservativna stranka jela potegovati za potrjenje Luegerja. Sedaj ne gre več za to, kdo bode župan dunajski, temveč za to, katera smer bode odločilna za vladu pri vladanju, konservativna ali liberalna. Če bode dr. Lueger potrjen, bode to znamenje, da se grof Badeni ne misli ozirati na levico in protisemitje bodo dobili program, ter skušali dobiti odločilni vpliv v deželnem in državnem zboru. Mi seveda ne pripisujemo protisemitskemu gibanju take važnosti in ne verjamemo, da bi baš protisemitizem se mogel tako razširiti. Grof Badeni je pa vsekako malo v zadregi. On je proglasil, da hoče voditi, a sedaj naj odloči, kakor koli, se bode kričalo in pisalo, da ga dragi vodijo. Če predloži Luegerja v potrjenje za dunajskega župana, se bode reklo, da se je udal pritisku Hohenwartovega kluba, če ga pa ne priporoči, se bode reklo, da se da voditi od Ogrov.

Požidenje Ogerske. Kako napreduje židovstvo na Ogerskem, se kaže v šolah. Lani je bilo v gimnazijah 48% katolikov in 32 odstotkov židov. Skoro tretjino učencev je bilo torej židovske vere. Poslednjih deset let se je število katoliških učencev za 25% pomanjšalo, število židovskih za 21% pomnožilo. Še slabše razmere so v realkah. Na teh je bilo lani 42.8% katolikov in 47.54% židov, torej židovskih učencev skoro polovico, več nego katoliških. Tako bodo na Ogerskem v kratkem večina inteligence židovska. Seveda židje imajo denar in lahko pošiljajo otroke v šolo, kristjanje so pa največ že obubožali in se pri židih zadolžili, ter ne morejo še sinov šolati. Uradniki židovske vere bodo pa pač vedno gledali, da se bode le židom dobro godilo na Ogerskem. Take razmere pa vsekako morajo roditi protisemitizem. Morda ne bode dolgo, pa bomo slišali z Ogerskega o kakem gibanju proti židom.

Bolgarskemu narodu se v kratkem izpolni presrečna želja, da se princ Boris popravi. Nič ni pomagalo, da se je bila premenila ustava, da se more princ Boris odgojiti v katoliški veri. Stambulov je bil za to pridobil s posilnimi sredstvi soobranje, a zaradi tega zgubil večino svoje popularnosti. Da se Stambulov v tem oziru ne bil udal Koburzanovim željam, bi najbrž še danes vladal v Bolgariji. Knez je tudi spoznal, da je narodu le tujec, ako sina ne odgoji v pravoslavlju in da zlasti nima misliti na priznanje Rusije. Ni mu ka-

zalo drugače, kakor udati se. Drugače bi bil kmalu moral ostaviti prestol, ali bi ga pa morda doletela podobna osoda, kakor je Stambulova. Če bode sedaj Rusija priznala kneza, pač še nikdo ne ve. Obljubila tega še ni. Nekoliko se pa vsekako zboljšajo razmere mej Rusijo in Bolgarijo. Ugodnejši utis bi bilo soveda napravilo v Rusiji, ko bi se stvar ne bila tako odkladala in bi ne bilo treba, da so že člani sobranja pretili z borbo proti knezu, ako se princ ne popravoslavi.

Volilno gibanje.

Danes se nam je brzojavilo:

Volilna borba na Dolenjskem proti klerikalnemu Pfeiferju je v najboljšem tiru. Duhovniki, ki so se postavili za agitatorje, so kar penasti, iz lece prosijo, zaklinjajo ljudi, naj duhovne volijo za volilne može. Može volilci kmečkih občin! Bodite pozorni pri volitvi volilnih mož, nobenega duhovna, ki je klerikalen agitator, ne volite, Pfeifer mora pasti, če smo može, a ne blapci! — Več kmečkih volilcev iz Šentjernejskega okraja.

Za notranjske občine so klerikalci proti narodnima kandidatoma gg. Arkotu in Deklevi postavili kandidata: Ivana Molica iz Lahovega in pa Josipa Zelena, bivšega dijurnista v Senožečah. Prvi se sedaj v tretje pod klerikalno zastavo lovi za mandat, a drugi je tudi že star kandidat, kajti že leta 1877. je s pomočjo nemškutarjev vjel nekaj glasov proti narodnima kandidatoma dr. Zarniku in dr. Vošnjaku, sicer pa v Senožečah prav dobro ali pa prav nič znan — kakor se vzame.

Pri današnji volitvi volilnih mož v postojnski županiji so bili soglasno izvoljeni štirje narodni može. Nasprotniki, katere je lahko na prstih sešteti, se volitve niti udeležili niso. Kapelan postojnski je zabavljaje na liberalce povabil volilce, naj se udeležijo volilskih pobožnostij, a prišle so le štiri stare babnice. Ta blamaža je nasprotnike napotila, da se volitve sploh niso udeležili.

Brzojavlja se nam, da so pri današnji volitvi volilnih mož v Cerknici zmagali klerikalci.

Dopisi.

Iz Idrije, 29. oktobra. (Povodenj. — „Znani dopisnik znanemu dopisniku in njegovim klijentom. — Naša stranka in socijalni demokrati.“) [Konec.] „Kralj je umrl, živio kralj!“ vzkliknil je „znani idrijski dopisnik“, ko je zagledal v „Slovenca“ št. 247 dopis iz Idrije. Da, umrl je kralj in njegov prestol je zasedel mladi kralj-naslednik, mladi maziljenec, kateri pa kljub svoji mladosti kaže več talenta za vladanje klerikalnega kraljestva. Nikako čudo! Bil je namreč učenec Jakoba in Toneta, katera se odlikujeta v modrosti in zvitosti, ko je treba pobijati nasprotnika, — seveda ne z brikim mečem, temveč z ognjenim (?) jezikom in strupenim (?) peresom. Res, nekako strupen je hotel biti naš peresni kraljič v omenjenem dopisu. Zastrupiti in umoriti je hotel ne le posameznike, temveč celo narodno telo, oziroma stranko v Idriji, hvala Bogu, brez uspeha. Do tega zločina ga je privedla razjarjenost nad dopisom v „Slov. Narodu“, v katerem se je omenilo, da je neki idrijski sovražnik „denarnega žaklja“ peljal nekaj članov Kat. del. družbe na shod ljubljanskih klerikalnih „socijalistov“. To je faktum, katerega znani dopisnik ne more ovreči, zato si hoče pomagati drugače. Mislil si je: če sem jaz črn, počrni tudi tebe, potem bodeš vsaj moj socius doloris. Toda pri tem ni pomislil, da belokoži človek postane zopet bel, ako se umije, zamorec pa nikdar. Za vse črnilo in mazilo napominanega dopisa se ne zmenimo; samo nekaj „krepkih“ izrazov moramo odločno zavrniti. Tako n. pr. pravi, da „Narodov“ dopisnik „ostudno zasmehuje delavce“. Kje je pa kaj takega čital? Ako kaj takega trdi, naj dokaže in navede le jedno ostudno besedo iz „Narodovega“ dopisa. Seveda nam ostane na dolgu, kakor navadno. Smešno se nam je pa zdelo in se nam zdi še vedno, ako hoče postati g. Goli socijalist, nasprotnik „denarnega žaklja“, kapitalizma. To bi se nam ravno tako čudno in smešno zdelo, kakor da je milijonar Singer tudi socijalist. Kot zvest „Slovenec“ čitatelj bode znani dopisnik gotovo vedel, kolikokrat je „Slovenec“ tega kapitalista podtikoval socijalnim demokratom — in gotovo ne po krivici. Tako smemo tudi mi parva componere magnis, ker v Slovencih velikih kapitalistov sploh ni, a kljub temu zabavlja „Slovenec“ in „Glasnik“ proti slovenskim kapitalistom. Doslednejši se nam v tem oziru gotovo zdi „Delavec“, kateri zabavlja izključno proti mejnarodnemu kapitalizmu, proti kateremu naj bi šli tudi slovenski delavci v ogenj — po kostanj. Vender sama božja pot na socijalističen shod v Ljubljano nam ni dala povoda k občudovanju novih socijalistov, temveč bila nam je pred očmi sedajnost in prošlost teh mož. Vzbudil se nam je tudi neki dopis iz Idrije v spominu, v katerem se glasi, da „slepim strastim udani Goli vedno in povsod gleda le na lastni dobiček in za blagor ljudstva še nikdar nič pohvalnega storil ni

in bo težko kdaj tudi kaj prida storil.“ Ali pa veste, znani dopisnik, kdo je to pisal? Brezdvomno g. Treven, kateri je bil v istih časih v obče proglasen in priznan dopisnikom „Slov. Naroda“. Toda tempora mutantur, in sedanji klerikalci spreminjajo delovanje in mišljenje, kakor kameleon barvo. Le poslušajte, kaj se čita v 70. in 80. letih o vaših voditeljih in klijentih: „Vrlo narodni trgovec Treven, mož trdne prepričanosti, neomahljivega značaja, mož — domoljub v najčistejšem pomenu besede“, ta mož je pisal leta 1874., da „klerikalno reakcionarstvo nima pri nas nikakoršnih tal“ in leta 1877., da „Idrija hrani v svoji sredi lepo kopico mož, kateri so danes največji narodnjaki, jutri pa obračajo plašč za vetrom.“ In zopet na drugem mestu piše g. Treven sam o sebi: „Kdor me je poznal še pred 20 leti, ta ve, da sem danes še ravno isti, niti za las spremenjeni neupogljivi narodnjak, ki tudi kaj družega biti ne more.“ O, tačas je bilo še vse drugače, tačas je pisal isti gospod proti „Didiču“, ki je „verfassungstreu“; „proti Kosu, ki se je „čisto slepim strastim F. X. Golija udal“, proti Lipoldu, kateremu je vodja šole duhovnik Juvan vsikdar pokoren sluga;“ proti možem, „kojim bi naj bila zraven njihovega svetega poklica kot oznanjevalcem svetega evangelija vrh tega pa še kot rojakom (dekan?) našim prva skrb, potegovati se za pravice svojih domorodcev;“ proti dekanu, ki „je volil nemškutarja Supana;“ proti Goliju, ki je „volil Vestenecka.“ Itd. Sedaj je pa vsa ta „compagnia bella“ složna — v klerikalnem taboru. Nikako čudo torej, da ne moremo gojiti simpatij do takih ljudi, da ne moremo gojiti nade, da bi ljudje, ki kažejo tako nedoslednost, ljudstvu kaj koristili. Zato nam ne morete zameriti, ako ne hodimo za zastavo, katero nosijo sedaj taki može, ampak da se rajše držimo stare narodne zastave, katero so vaši voditelji zapustili. To v dijo vsi Idričani, kateri znajo in smejo samostojno misliti, zato so obrnili hrbet svojim nekdanjim voditeljem. Dokler so bili sedanji klerikalci še pod narodno zastavo, so še kaj delali za mesto in delavce (g. G. seveda ne), a sedaj? Usilili so jim poslance Globočnika, Stegnarja, katera se odlikujeta v svoji molčečnosti; ustanovili so Kat. del. družbo, katera je zasejala prepir in sovraštvo v družinah in družbah. To so njihove glavne zasluge za Idrijo in delavce. Potem si pa še upa znani dopisnik reči: „Toliko torej ljubite delavca, da mu privoščite same zatiralce?“ Zamolčal je seveda imena teh zatiralcev, ker jih ne pozna. Ali so morda narodni zastopniki à la dr. Ferjančič „zatiralci delavca“? In take može privoščimo mi delavcu; to je konečni smoter našega delovanja, da dobé delavci take „sovražnike“ in po njih postavnim potem boljše razmere. Do boljših razmer pa ne pridemo nikadar, ako nas bodo zastopali taki poslanci, kakor sta sedanja klerikalna poslance, in ako nas bodo vodili taki „priatelji“, kakor je znani dopisnik ter Goli et comp. Pobijati ta regime, to je bil namen „Narodovega“ dopisa, ne pa namen, uglasiti pot socijalnim demokratom. Kakšno je stališče narodne stranke nasproti socijalnim demokratom, je „Sl. Narod“ že povedal, zato nočemo tega obširneje ponavljati. Le toliko omenimo, da s shodom, katerega je priredil menda neki Železnikar iz Ljubljane, nima narodna stranka ničesar opraviti. Omenjeni gospod, kakor smo izvedeli, je pisal dvem, trem znancom iz Idrije, da pride v gostilno g. Fr. Šinkovca, kjer hoče razpravljati ob obrtnih zadevah. Nobeden gostilničar, tudi če je „prvi županov namestnik“, narodnjak ali klerikalec, ne bo tako neuljuden in nepraktičen, da ne bi hotel prepustiti svojih prostorov tujim ali domačim gostom. Idrija je kljub temu lahko blažena, zato je naravnost neumno, ako napada dopisnik zaradi tega g. Šinkovca. Neumno pa ni, temveč hudobno je, ko pravi dopisnik, da je bil na vabilih podpisan neki J. Kogej. Mi ne vemo, je li to res, ali ne, ker nismo videli nobenega takega vabila; toliko pa rečemo, da ako je mislil s tem dopisnik jurista J. Kogej, je to „ostudna“ laž in očitna krivica, katero bi moral pobožni klerik poravnati. On se sicer ne zmeni za to obdolženje, ker je že popolnem otrpnel proti klerikalnim lažem in ovajanjem, celo pri gospodih v idrijskih pisarnah. A dopisnik je hotel s tem še jasneje spraviti v zvezo narodno stranko z omenjenim shodom. Ker je pa bil dopisnik že tako radoveden za to zadevo, bi bil lahko tudi izvedel, da g. J. K. ni bil na shodu in je celo tistim, kateri so mu pravili o njem, svetoval, da naj se ga ne udeležé, ker sicer bi utegnilo to škodovati delavcem samim. Ako so se ga nekateri kljub temu udeležili, to je njihova stvar, ne pa narodne stranke. Saj je to tudi čisto naravno, da se narodna stranka ne more strinjati z ljudmi, katerim je narodnost deveta briga. Socijalni demokratizem ima v svojem programu marsikaj dobrega in izvedljivega, a to ima tudi narodna stranka. Zato narodnim delavcem pač ni treba hoditi v socijalistični tabor, ker imajo v narodnem taboru dovolj goreče zagovornike za njihovo stvar, in ker imajo v pravih sedaj obstoječih narodnih društev v Idriji dovolj široko podlago, na kateri lahko dosežejo svoje pravične zahteve brez vsakršnega — izma. Narodnjakov še nikdar ni slišal dopisnik, da bi bili kdaj v javnih govorih razpravljali socijalni demokratizem. Nasprotno je pa dopisnik na javni veselici v svojem „slavnem“ izbornem govoru kvasil o socijalizmu, o katerem niti pojma

nima. Najbrže so tudi „poučni“ govori g. beneficijata v katoliški družbi ravno taki, ravno tako poučni, kakor oni o socijalizmu, „gasilcih“ in — „čkovniških bikih“. Tak ni naš socijalizem! Mi učimo delavca: stori svojo dolžnost, potem zahtevaj svoje pravice; ako se ti krivica godi, pritoži se na pristojnem mestu; ako se krivica ne popravi, posežejo naj poslanci vmes; zakonu se je treba pokoriti, a zakon je lahko v posameznem slučaju tudi neprimeren, zato ga treba spremeniti oziroma novega narediti; to je pa dolžnost in pravica poslancev, zato glej, kakšne poslance voliš ti, ki že imaš volilno pravico, in potezaj se ti, ki je še nimaš, za občno volilno pravico: po tej poti dosežeš z dostojnimi sredstvi svoje pravice — ne danes ali jutri pač pa kmalu. To je naš demokratizem. S tem ne delamo nikomur krivice in gotovo dosežemo svoje pravice, ako bomo složni in podpirali drug drugega. Klerikalizem in socijalizem je pa stranki in delavcem poguben. To govorimo mi delavcem in to je hotel povedati „znani“, a ne uganjeni dopisnik znanemu dopisniku.

Iz Metlike, 24. oktobra. (V obrambo naše posojilnice.) „Slovenec“ v številki 242. očita nekako tukajšnji posojilnici, da je graščino Bubnarci ob Kolpi kupila in isto med odnotne kmete razprodala. Vaščani so pak iz hvaležnosti Metličanom v čast v približni graščini priredili veselico. Da so Metličani izlet oziroma veselico v Bubnarcih imeli, je sicer istina, ampak ni istina, da bi bili ta izlet Bubnarčani priredili, ker oni o tem še skoraj vedeli niso. Metličani so sami na svoje zasebne stroške izlet v Bubnarce priredili. Vsak, ki je tam jesti hotel, si je moral od doma kaj prinesiti, tam pa ni družega, kakor vino dobil, katerega je pa vsak, ki je kaj piti hotel, posebej plačati moral. Kar se pa tiče „Slovenčevega“ vprašanja, koliko dobička so imeli Metličani pri razprodaji graščine Bubnarci in koliko odstotkov bodo vaščani, ki so priredili veselico, slavni posojilnici tukaj na leto plačevati imeli, mora se istini na čast objaviti, da Metličani v razprodajo graščine nobenega dobička ne bodo imeli razven onih, ki so društveniki posojilnice, in tudi Bubnarski vaščani ne bodo radi veselice, od Metličanov prirejene, nikakih odstotkov plačati imeli. Ako je pa kateri vaščan kaj graščinskega zemljišča kupil in ga ni plačal, je samo ob sebi umevno, da bode od kupne svote pogojene obresti tako dolgo plačati moral, dokler cele kupnine ne izplača. Kupnino pa zna precej ali v več letih plačati, od ostanka kupnine seveda tečejo obresti, ker kupec mej tem časom tudi kupljeno zemljišče uživa. Dalje piše „Slovenec“, da po mnenju njegovega dopisnika si Belokranjec od 48. leta sem ni veliko pomagal. Ako si Belokranjec ni veliko pomagal, je to sam zakrivil. Lepše priložnosti, si temeljito pomagati, ni Belokranjec imel, kot ravno od 48. leta naprej. Takrat je kmetijstvo v vsakem oziru cvetelo, vina je kmet pridelal po 50, 100 tudi 200 veder, to bi bil lahko po dobri ceni prodal, ali on je vino večidel zase obrnil, zraven pa še dolgove napravil, ker je mislil, da ne bode tega nikdar zmanjkalo, da bode zmirom dosti kruha in vina. A prišla je trtna uš, od katere noben kmet še sanjal ni, in prošle so vse dobre nade po vodi in radi tega je velika beda nastala. Zbog te siromašine se je kmet zadolžiti moral in k sreči veliki, da so mej tem posojilnice nastale, pri katerih si je ubogi kmet v hudih stiskah, ako ga je kateri oderuški upnik naganjal, mu posestvo na boben dal, pomoči dobil in preganjanja iz koč in posestva obvaroval. Veliko posestev bi bilo že davnej prodanih, da ni posojilnic. Posojilnice pa tudi ne morejo leta in leta za nje posojila čakati, vsaj obresti se bi imele redno plačevati, ker oni, kateri svoj denar v posojilnice vlagajo, tudi deloma ta denar nazaj terjajo, ali pa zapadle obresti zahtevajo. Ako se pa vsaj obresti od posojilničnih dolžnikov nebi tirjale, bi se tudi upnikom za vložen denar ne mogle obresti plačevati. Če pa kljub večkratnim opominom, kljub tožbi, dolžnik še nič ne plača, mora se njegovo zemljišče na boben dati, pač se pa dolžniku mnogokrat dan cinitve in prodaje na mesece prestavi, ako je količjak nade, da bi se ubogi dolžnik opomoči zamogel, da bi vsaj zaostale obresti poplačal. Ako se pa dolžnik nikakor opomoči ne more, mora se posestvo prodati in časih je posojilnica sama primorana posestvo kupiti, da svoje terjatve ne izgubi. V tem slučaju pa se ubogi kmet iz koč ne iztira, ampak se pusti v koč in na zemljišču kolikor časa mogoče. Čemu so tedaj napadi Slovenc na Metličane oziroma tukajšnje posojilnice ni umevno, zagotavljati pa moram Slovenčevega dopisnika, da taki razdražljivi napadi kri v vrelec spravijo in postrujejo razkol med klerikalci in narodno stranko.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. novembra.

— (Kranjska hranilnica) praznuje danes 75letnico svojega obstanka in je pri današnji slavnostni seji vzprejela naslednje predloge društvenega ravnateljstva: V spomin na predstoječo petdesetletnico cesarjevega vladanja se daruje: 1. za ustanovitev in vzdrževanje zavetišča za siromašne neozdravljive bolnike, izvemši umobolne, 500.000 gld.; zavetišče se imenuje „Cesarja Franca Jožefa zavetišče“

in imej prostora za 100 moških in 100 ženskih bolnikov; 2. za pomnožitev hranilničnih Franca Jožefa ustanov za dijake ljubljanske realke 6250 gl.; iz katere glavnice je dajati pet ustanov po 50 gl.; 3. za ustanovitev treh prostih mest v zavetišču dunajskega vsučilišča 15.000 gl.; pravico do teh mest imajo na Kranjsko pristojni, redni slušatelji modroslovne, pravoslovne ali medicinske fakultete dunajskega vsučilišča; 4. za vzdrževanje nemške deške ljudske šole v Ljubljani in ustanovitev penzijskega zaklada njenih učiteljev 175.000 gl.; 5. Marijanišču v Ljubljani 30.000 gl.; 6. Lichtenthurnovemu zavodu za ženske sirote 10.000 gl.; 7. sirotišnici v Kočevju 10.000 gl.; 8. Jozefinum v Ljubljani 5000 gl.; 9. otroški bolnici v Ljubljani 5000 gl.; 10. društvu za ustanovitev rešilnega in vzgojevalnega zavoda v Ljubljani 15.000 gl.; 11. društvu za zgradbo delavskih hiš v Ljubljani 20.000 gl.; za zgradbo dveh takih hiš; 12. duhovniški bolnici v Ljubljani 5000 gl.; 13. bolnici usmiljenih bratov v Kandiji 15.000 gl.; 14. otroškemu zavodu v Ljubljani 3000 gl.; 15. Filharmoničnemu društvu v Ljubljani 30.000 gl.; 16. gasilnemu društvu v Ljubljani 4000 gl.; 17. za popravo Frančiškanske cerkve v Ljubljani 3000 gl.; 18. uršulinskemu samostanu v Ljubljani 2000 gl.; 19. uršulinskemu samostanu v Škofji Loki 2000 gl.; 20. nemškemu planinskemu društvu v Ljubljani 3000 gl.; 21. društvu nemških biciklistov v Ljubljani 800 gl.; 22. šolskim sestram v Trnovem 2000 gl.; 23. strokovni šoli za lesno obrt v Kočevju 4000 gl.; 24. dijaški kuhinji v Novem mestu 1000 gl.; 25. dijaški kuhinji v Kočevju 1000 gl.; 26. šolski knjižnici kočevske gimnazije 500 gl.; 27. okrožnemu zastopni idrijskemu za napravo bolnice 2000 gl.; 28. občini Belapeč 2500 gl.; 29. gasilnemu društvu v Belapeči 300 gl.; 30. kmetijski podružnici v Mokronogu za napravo trtnice 1000 gl.; 31. kmetijski podružnici v Čatežu za napravo vzglednega vrta 300 gl.; 32. kmetijski podružnici o Cerkljah za nepravo sadnega vrta 200 gl.; 33. in 34. kmetijskima podružnicama v Ribnici in v Dobropolju v isti namen vsaki po 200 gl.; 35. kmetijski podružnici v Planini za nakup strojev 200 gl.; 36. za regulacijske namene, za asanacijo itd. Ljubljane 150.000 gl.; 37. za dovoljevanje triodstotno obrestovanih in polodstotno amortizovanih torej v 65 letnih posticipatnih rokih plačilnih posojil mestom in občinam kranjskim v svrhu naprave vodovodov in drugih potrebnih zgradb 300.000 gl. 38. uradnikom in stalno nastavljenim slugam 50% njih letne plače kot gratifikacija za drugo osebje pa 1365 gl.

— (Repertoir slovenskega gledališča.) Kakor smo že naznanili, ne bo jutri, v torek, predstave, da bode mogoča generalna skušnja za „Razbojnike“, kateri se bodo — prvič po mnogih letih — uprizorili v četrtek. Igra se je uredila tako, kakor je urejena za dunajsko dvorno gledališče. V soboto se bo gorenjskim gostom na čast pela velika opera „Afričanka“.

— (Slovensko gledališče.) Včeraj popoldne se je zopet predstavljala žaloigra „Mlinar in njegova hči“, prav tako dobro in skrbno, kakor v četrtek. Gledališče je bilo jako dobro obiskano, celo iz oddaljenejših vasij so prišli ljudje in vsi so bili jako zadovoljni. Zoper tiste, ki se s to igro ne morejo sprijazniti, navedemo lahko dva moža, katerima menda nihče ne more očitati, da nista vedela kaj pravita. Schopenhauer je trdil, da se „Raupachova igra krivično sodi, dočim se ploska spakam revnih sušmarjev“, Laube pa je pisal: „Jaz sem tudi jeden tistih hudodelcev, katere naredi tretji november, ker se je dan prej predstavljala igra „Mlinar in njegova hči“; po moji sodbi je igra jako dobro pisana in bi nikdar ne pripustil, da bi se na dan vseh svetnikov ne predstavljala.“ Kakor se vidi, so tisti, ki se potegujejo za to igro, merk-würdigerweise v prav dobri družbi. — Zvečer se je pel „Trubadur“. Ta opera se je našemu občinstvu nenavadno prikupila in ker se je v tekoči sezoni zadnjikrat predstavljala, je bilo gledališče zopet popolnoma razprodano in so se morali v parter zopet stoli postaviti. Predstava se je vredno pridružila vsem prejšnjim in so se odlikovali tako solisti: gospodični Ševčikova in Jungmannova ter gg. Nolli, Purkrabek in Vašiček, kakor ves zbor. Gosp. Purkrabek se je žrtvoval. Ljubljanska vlažna temperatura tudi njemu ni prizanesla; prehladil se je močno, a da bi ne bilo treba odpovedati predstave, je vendar pel in sicer nad vse pričakovanje dobro. V višavi se mu skoro

nič ni poznalo, da je hripav, v nižavi le jako malo, mnogo poslušalcev tega sploh ni opazilo. Občinstvo je vsem pevkam in pevcem burno ploskalo.

— (Umrla.) je včeraj gospa Roza grofinja Manin roj. Blaznikova. N. v m. p.!

— (Utopljenec.) Od onih dveh v Savi ponesrečenih plavičarjev je truplo jednega priplovilo v Krško in glej usode pot, ravno nasproti krškega pokopališča. Na vernih duš dan videli smo tudi na njegovi gomili sveče goreti, katere je prižgala pijetna nepoznana roka. Mož je zapustil 4 otročice.

— (Riba v peči) se je našla vsled povodnji po Krki v poslopju gosp. Fr. Gregorice v Cerkljah. tedaj je bilo treba le olja in ognja in južina je bila gotova.

— (Paralelka na celjski utrakvistični gimnaziji.) V utrakvistično gimnazijo celjsko je bilo začetkom šolskega leta vzprejetih 89 učencev, v nemško pa 67. Dočim je vlada takoj dovolila otvoritev paralelke na nemški gimnaziji, neče tega dovoliti utrakvistični, dasi je v tej 22 dijakov več nego v nemški. Listi poročajo, da so vsled tega slovenski Hohenwartovci jako razdraženi in da baje celo groze z izstopom iz konservativnega kluba. Tako daleč pa stvar najbrž še ni, sicer pa po naših informacijah centralna vlada še o tej stvari ni nič sklenila in se je otvoritvi paralelke ustavil le dež. šolski svet štajerski, od katerega pač živa duša ne pričakuje kaj drugega.

— (Petindvajsetletnica.) Gosp. Anton vitez Klodič, deželni šolski nadzornik za Primorsko, praznuje danes petindvajsetletnico svojega nadzorstva. Goriški učitelji so mu poklonili lep album. K temu zelo redkemu slučaju čestitamo iskreno dobremu rodoljubi in pisatelju slovenskemu.

— (Resignacija tržaškega škofa.) Vse kaže, da je resnično poročilo, da je tržaško-koperski škof dr. Glavina resigniral. Oficijozno se pač potrjuje, da je škof odstopil iz ozirov na svoje slabo zdravje. Res je dr. Glavina bolehal že dolgo časa. Zatrjuje se pa tudi, da je dr. Glavina odstopil na migljaj iz Rima. Dasi je bil dr. Glavina jako mehak, neprepirljiv in popusten mož, so ga Lahoni vendar hudo napadali, četudi je vedno odjenjal, kaderkoli so kaj od njega zahtevali. Mestni magistrat je tudi dr. Glavino tožil v Rimu, vlada je sicer prepovedala odposlati dotično pritožbo papežu, a magistrat se za to pritožbo ni zmenil in je pritožbo poslal privatno papežu. Če se nadalje pomisli, da je mej tržaškimi duhovniki več nespravljivih Lahov in da je na Primorskem mnogo prelato, ki stojé odločao na strani irendentovske klike, pa imajo tudi dobre zveze z Rimom, potem je prav verjetno, da je dobil škof dr. Glavina rečeni migljaj iz Rima. Zeleti je da bi se ta stvar korenito pojasnila.

— (Osveta zapuščene ljubimke.) V Trstu službujoča Antonija Kraje je imela ljubimca, pa ta jo je zapustil in si izbral drugo. Zapuščena Kraje ga je počakala pred vrati njegovega stanovanja in njega in novo ljubimko s kuhinjskim nožem tako razmesarila, da ležita oba v bolnici.

— (Hrvatsko pravo) je zove list, kateri je začel v Zagrebu izhajati kot glasilo pravaških poslancev dr. Ante Starčevića, Evgenija Kumićića, dr. Jos. Franka in dr. Mile Starčevića. Kakor znano so te štirje pravaši, mej katerimi je oče stranke prava, izstopili iz pravaškega kluba, a ker je sedanje strankino glasilo „Hrvatska“, v rokah Folnegovićeve frakcije, so si ustanovili to novo glasilo, ki bo izhajalo vsak dan in velja na leto 9 gl.

— (Na nevarnih tleh.) V Grahovem poleg Reke, se je vsled dolgega deževja usedel velik kos zemlje in se je zrušilo več hiš, iz mnogih drugih pa so morali ljudje bežati. Tudi bližnja vas Orhova, kjer je več tovarn, je bila v veliki nevarnosti. Vas Grahovo se bo morala najbrž povsem zapustiti, kajti že nekaj let sem se zemlja useda čedalje bolj kar proužroča veliko škodo.

— (Slovensk umetnik v tujini.) Operni pevec g. Bučar, postal je v Lipsiji ljubljene občinstva. Strokovnjaške ocene so polne hvala o našem rojaku in ker marsikoga zanima uspevanje Slovencev v tujini, podamo par odlomkov iz kritik. V operi „Mignon“, n. pr., je pel ulogo Viljema; ocenjevatelj pravi, da je bil vsak nastop dokaz vrlega in poštenega truda, ki ga navdušuje; junaka je predstavljaj s polno sigurnostjo, čustva izražal je z dobrodejno gorkoto in glas kazal je bujno lepoto. V „Un ballo in maschera“ pel je grofa Rikarda z najlepšim uspehom. Gdč. Kerničeva, rodom Hrvatica, odlikovala se je v tej operi v ulogi pažetovi in izkazala se izborno koloraturno pevko. Pred kratkim pa nastopil je g. Bučar prvič kot „Lohengrin“. O tej predstavi piše kritik: „G. Bučar je najbolj sposobljen, da dobi predstavljeni osebi potrebni idealni značaj, s katerim je njegov krasni izvrstno izšolani tenor v najlepšem soglasju. Njegova, od plemenite in izrazite igre spremljana pevska izvršitev stoji na jednaki stopinji z najboljšimi zastopniki te vloge. Kako dolgo bo trajalo, in g. Bučar bo na Dunaju? Ta pevec imel bode gotovo sijajno bodočnost.“ — Na takih uspehih je g. Bučarju le čestitati!

* (Kanibalska jed.) Makaroni so tudi v naših krajih znana jed. Na Laškem so zelo priljubljeni in je izdelovanje makaronov jako dobra obrt. Ponekod se pa izdelujejo iz nekam nenavadne tvarine. Razni

listi javljajo, da se za izdelovanje makaronov rabi sosebno v Neapolu moka od kostij, in sicer od človeških kostij. Ker je pristna moka na Laškem precej draga in je zlasti užitina neprimerno visoka, je lahko mogoče, da se za makarone rabi moka od blaga, kateri se dobavi za malo ceno, od človeških kostij.

* (Sodnik-Lynch.) Zamorec Hilliard v Teksasu je napadel neko gospo in jo oskrnil. Zaradi tega je bil pred kratkim živ sežgan. Prabilci dotičnega kraja so ga vrgli na grmado, katero je soprog napadene žene lastnoročno sežgal. Celih 50 minut je trajalo, predno je nesrečni zamorec umrl. Gledalci, katerih se je zbralo k temu umoru okoli 7000, so se neki izvrstno zabavali. Maj gledalci so bili tudi sodniki in redarji.

Darila:

Uredništvu našega lista je poslala: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospa M. Levec, soproga c. kr. sodomerca g. Levca v Ljubljani, 3 krone 40 vin., nabrane v veseli družbi; darovali so: gg. A. Gutnik, J. Majcen, M. Ferjan po 1 krono, N. N. 40 vin. Živela rodoljubna nabiralka in darovalci in njih nasledniki!

Književnost.

— „Ljubljanski Zvon“ prinaša v 11. zvezku nastopno vsebino: 1. A. Askerc: Bajramska legenda, — 2. R.: Gropa in drugi. (Dalje) — 3. Ferd. Seidl: Potresi na Kranjskem in Primorskem. (Dalje.) — 4. Fr. G. Kosec: Sama svoja. (Dalje.) — 5. Jos. Stritar: Dunajska pisma. IV. — Fr. Smolnikov: O raznesilih. (Dalje.) — 7. A. Askerc: Poslednji žarki. — 8. Alenčica: Kaj je hujše. — 9. Dobavec: Vodiški samotar. — 10. Listek: Knjižnica za mladino. — Slovanska knjižnica — Čuvajmo svoje prastarine. — Slovenska pratika. — Dr. Heinca zbirka zakonov za ljudske šole na Kranjskem. — Kijga družbe sv. Mohorja. — Glavna skupščina Matice slovenske. — Občni zbor pisateljskega podpornega društva. — Popravek. — Slovensko gledališče. — Nove muzikalije. — † Venceslav Mařík. — Vtiski z narodopisne razstave češkoslovenske. (Dalje.) — Arhiv für slavische Philologie. — Listnica uredništva. — Tiskovne hibe. — Na platnicah: Pro domo. — O fantu, ki je ovce pasel. (Konec.)

Izobjavko.

Dunaj 4. novembra. V proračunskem odseku je ministerski predsednik grof Badeni odgovarjaje raznim češkim poslancem rekel, da ima ministerstvo dobro voljo rešiti jezikovno vprašanje v zmislu popolne ravnopravnosti, da pa je to le s sodelovanjem parlamentarnih strank mogoče. Ministerski predsednik je dalje napovedal, da predloži načrt volilni reformi, čim bode budgetna debata pri kraju, zajedno pa izjavil, pa dovolitve dispozicijskega fonda ne zmatra za izraz zaupnosti, ker se dotična svota porablja za pobijanje ekstremnih, demagogičskih tendenc, nasprotujočih državnemu interesu.

Dunaj 4. novembra. Vprašanje o potrditvi dr. Luegerja razburja politične stranke čimdalje bolj. Očitno je, da bodo protisemitje začeli strasten boj zoper vlado, ako Luegerja ne potrdi, ako pa to stori, spravi levičarje v največjo stisko ter jih sili od sebe. Včeraj se je ministerski svet dve uri posvetoval o tej stvari, pa ni prišel do sklepa, danes se je zopet sešel. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da je potrditev dra. Luegerja zagotovljena in da se še ta teden razglasi.

Dunaj 4. novembra. Proračunski odsek je vzprejel postavko o dispozicijskem fondu z 19 proti 5 glasom. Zoper postavko so glasovali Herold, Kaizl, Romančuk, Bareuter in Steinwender, Klaič je govoril in glasoval za postavko.

Praga 4. novembra. Na shodu staročeških zaupnih mož so govorili poslanci dr. Rieger, dr. Mattuš in princ Schwarzenberg. Shod se je po nasvetu teh govornikov izrekel za to, da se staročeška stranka deželnozborskih volitev ne udelež i. Stranka izda poseben oklic, v katerem bo motivirala ta sklep.

Nalžov 4. novembra. Taaffe je toliko okrevaj, da zamore že kaditi. Nevarnosti ni nobene več.

Budimpešta 4. novembra. Namesto grofa Festeticsa je imenovan poljedeljskim ministrom posl. Daranyi.

Carigrad 4. novembra. Armenski ustaši so porazili turško vojsko v Diakibiru, tudi vojska v Zejtunu je v nevarnosti.

Tuji.

3. novembra.

Pri **Maltet**: Schwegel, Pircher, Spiegler, Müller z Dunaja. — Bondy iz Prosnika. — Podborsky iz Zagreba. — Pavlin iz Grada. — Lenkh z Rake. — Kiesel iz Brna. — Beek iz Berlina. — Pezdirec iz Metlike.
Pri **Lloyd**: Neubauer z Dunaja. — Haydn iz Ljubnega. — Kunz iz Ustja. — Golle iz Radeč.
Pri **avstrijskem cesarju**: Marn iz Preserja.
Pri **bavarskem dvoru**: Sieherl iz Žužemberka. — Majdič iz Domžal.

Meteorologično poročilo.

Novembra	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
2.	9. zvečer	747.9	4.6° C	brezvev.	skoro obl.	
3.	7. jutraj	743.9	2.6° C	sr. svzh.	skoro obl.	0.0
"	2. popol.	740.0	14.4° C	sr. zahod	pol obl.	
"	9. zvečer	740.2	11.8° C	sr. zahod	oblačno	
4.	7. jutraj	739.6	9.9° C	sl. szah.	oblačno	3.7
"	2. popol.	738.9	14.3° C	sl. jzah.	deževno	

Srednja temperatura sobote in nedelje 4.1° in 9.6°, oziroma za 2.8° pod in 3.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 2. novembra 1895.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	30	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	"	55	"
Avstrijska zlata renta	120	"	75	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	10	"
Ogerska zlata renta 4%	120	"	75	"
Ogerska krona renta 4%	98	"	85	"
Avstro-ogerske bančne delnice	1045	"	—	"
Kreditne delnice	392	"	25	"
London vista	120	"	40	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	82 1/2	"
20 mark	11	"	75	"
20 frankov	9	"	56 1/2	"
Italijanski bankovci	45	"	15	"
C. kr. cekini	5	"	69	"

Dne 2. novembra 1895.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	148	gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	197	"	50	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	130	"	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/4% zlati zast. listi	120	"	50	"
Kreditne srečke po 100 gld.	201	"	50	"
Ljubljanske srečke	23	"	—	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	"	—	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	174	"	50	"
Transway-društ. velj. 170 gld. a. v.	580	"	—	"
Papirnat rubelj	1	"	29 1/4	"

Akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju javlja vsem svojim članom in bratskim akad. društvom pretržno vest, da je gospod

prof. dr. Fr. J. Celestin

njen častni član

dné 31. oktobra 1895 v Zagrebu preminol.

Lahka mu zemlja!

VIZITNICE

priloga

„Narodna Tiskarna“

po nizki ceni.

Izjava.

Domača

cesarska

kraljeva

privilegirana

avstrijska

zavarovalna
družba

„Dunav“

na Dunaju

je škoda, katera je pri mojej zalogi blaga po požaru dné 26. kimovca 1895 nastala, čez vse povoljno poizvedela in celo zavarovano svoto najhitreje izplačala, radi česar sem primoran, tej zavarovalnej družbi za njeno uljudno postopanje svojo najtoplejšo zahvalo očitno izreči.

Ljubljana, meseca vinotoka 1895.

Ivan Jebačin.

(1422)

Albina Blasnik javlja tužnega srca v svojem, svojih sestrah, kakor vseh sorodnikov imenu, prežalostno vest, da je po neskončni modrosti Vsegamogočnega, njena preljubljena in nepozabljiva sestra, visokorodne gospa

Roza grofinja Manin
roj. Blasnikova
zasebnica

po kratki mučni bolezni, previdena sè sv. zakramenti za umirajoče, danes opoldne, mirno v gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjca bode v torek dné 5. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti. Breg št. 12, na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v mnogih cerkvah.

Za tiho sočutje se prosi!

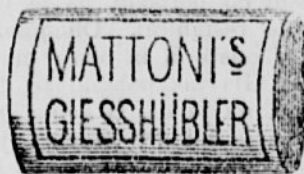
Ljubljana, dne 3. novembra 1895.

Krepkega, vsaj 14letnega
dečka

(1425-1)

ki ima veselje za trgovino, vzprejme v pouk **Robert Štenovec**, trgovec z m. šanim blagom v Trbovljah.

Izvirališče: **Giesshübler Slatina.**
Železniška postaja. Zdravilišče in vodozdravilnica pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe

(15-7)

Mattoni in **Giesshübler** slatine.

Št. 32.534.

Razglas.

(1411-3)

V zmislu §. 26. deželnozborskega volilnega reda za vojvodino Kranjsko se javno naznanja, da je

volilski imenik
za volitev dveh deželnih poslancev

ki jih bode vsled razpisa visokega c. kr. deželnega predsedništva v Ljubljani z dné 9. oktobra letos, števil. 8558/pr., voliti deželnemu stolnemu mestu Ljubljani dné 25. novembra letos, že dogotovljen in da bo od danes naprej skoz osem dni v magistratnem ekspeditu razgrnjen na ogled.

Zoper ta imenik smejo tisti, ki imajo pravico voliti, od danes naprej osem dni, t. j. do vstetega dne 6. novembra 1895, tukaj oglašati reklamacije o tem, da so se v volilski imenik vpisale osebe, ki nimajo volilne pravice, ali da so se iz njega izpuštile osebe, ki imajo volilno pravico.

Izkaznica se bodo volilcem vročile pravočasno. Ako bi ja pa kdo izmej volilcev iz katerega koli vzroka vsaj 24 ur pred dnevom volitve ne prejel, naj pride k mestnemu magistratu sam ponjo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljano

29. dan oktobra 1895.

Avizo.

Opozarja se na naznanilo, objavljeno v „Slovenskem Narodu“ št. 236 z dné 12. oktobra 1895 gledé

prodaje
nerabnih stvari, različnih suknenih,
platnenih in usnjatih odpadkov
pri c. in kr. zalogi za obleko št. 3 v Gradcu.

(1321-1)

Natančnejši pogoji, kakor tudi stvari, ki se bodo prodale, zamorejo se pogledati pri c. in kr. zalogi za obleko št. 3 v Gradcu.